

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

**LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKSLEIVIŲ TRAUMŲ
ANALIZĖ UŽ 2015 M.**

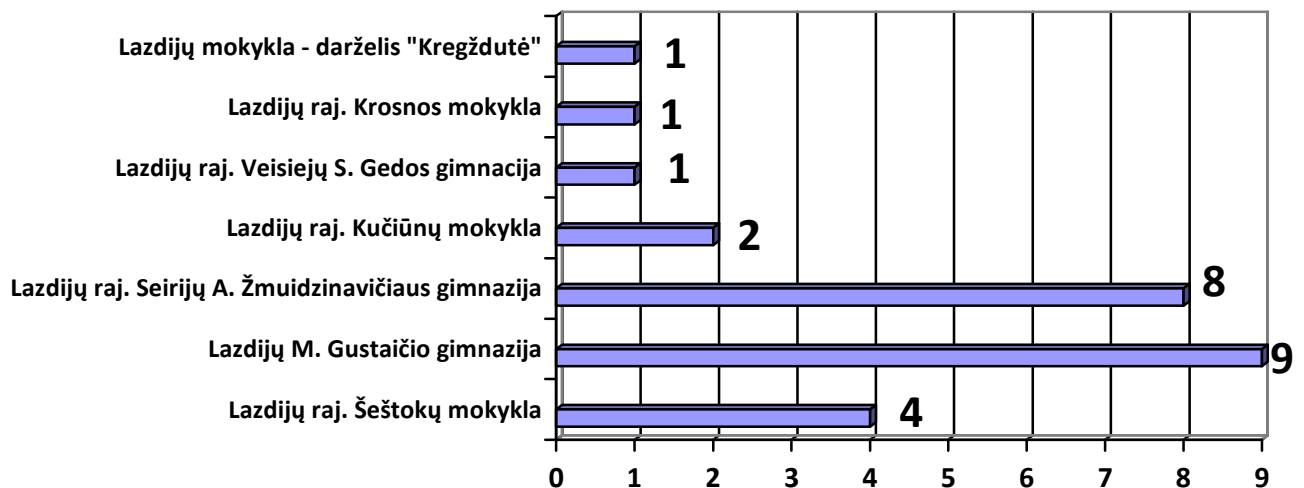
2016 M.

Mokykla turėtų būti viena saugiausių institucijų, kurioje kuriama saugi ir sveika aplinka, pritaikyta vaikų poreikiams, skatinanti vaikų fizinių, psichologinių, socialinių gebėjimų vystymą. Tačiau tyrimų duomenys rodo, kad ir mokykloje neišvengiama sužalojimų. Skirtingų autorių duomenimis mokyklinės traumos sudaro 9,7–22 proc. visų traumų. Norint sumažinti susižalojimų mokykloje skaičių, turi būti vykdoma tiksli traumų apskaita, atliekama jų priežasčių analizė, numatomos ir įgyvendinamos traumų profilaktikos priemonės.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdamys sveikatos priežiūrą mokyklose, ataskaitą apie mokinių patirtas traumas už 2015 m. pateikė Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2011 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VI-18 patvirtintose „Moksleivių patirtos traumas ketvirčių ataskaitose“.

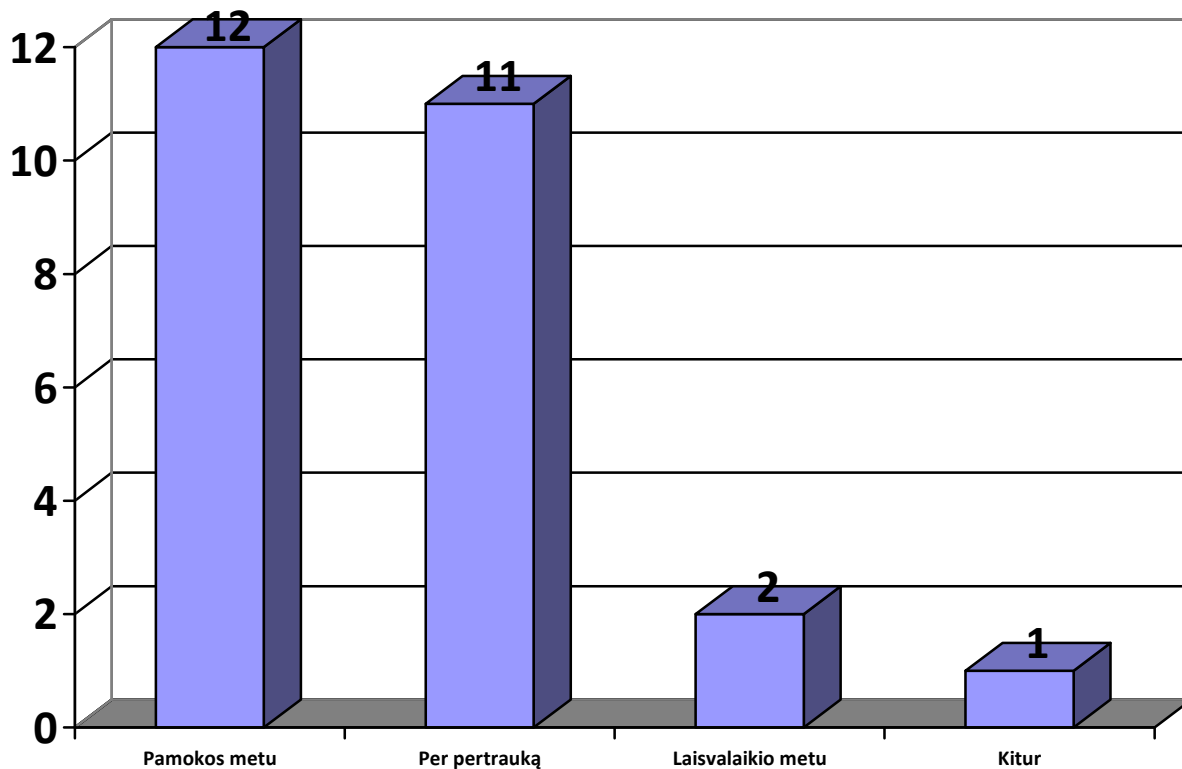
Lazdijų rajono savivaldybės mokyklose 2015 m. rugsėjo mėnesio duomenimis mokėsi 2904 mokiniai. Per 2015 m. mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai užfiksavo 26 moksleivių patirtas traumas.

2015 m. traumų buvo registruota septyniose Lazdijų rajono savivaldybės mokyklose: Lazdijų M. Gustaičio gimnazijoje 9 traumų atvejai, Seirijų A. Žmuidzinavičiaus gimnazijoje – 8, Šeštokų mokykloje – 4, Kučiūnų mokykloje – 2, Veisiejų S. Gedos gimnazijoje, Krosnos mokykloje ir Lazdijų mokykloje – darželyje „Kregždutė“ – po 1 atvejį. (žr. 1 pav.).

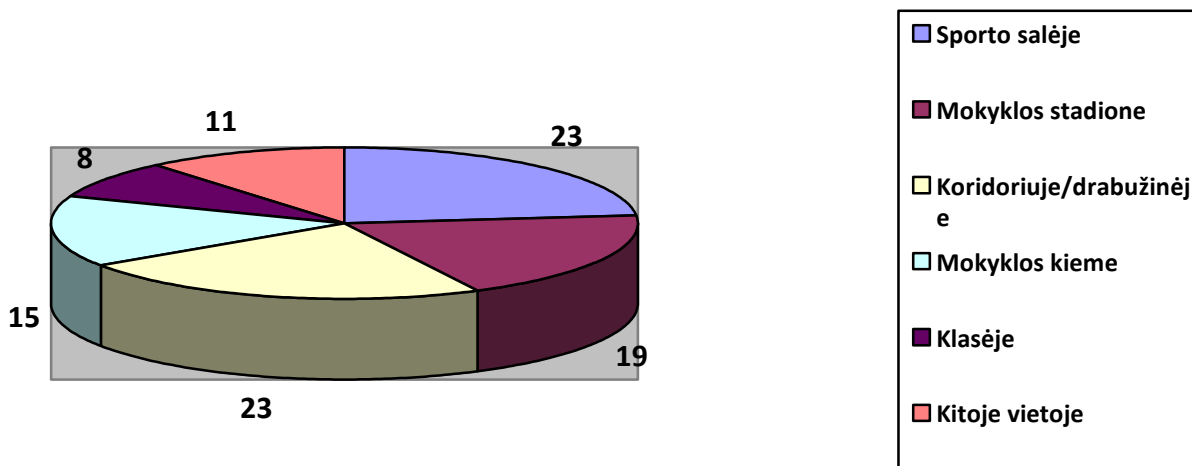
1 pav. Traumų skaičius mokyklose (abs. sk.)

Daugiausiai traumų registruota pamokų metu – 12 atvejų, pertraukų metu – 11 atvejų, laisvalaikio metu – 2 atvejai, kitur – 1 atvejis (žr. 2 pav.).

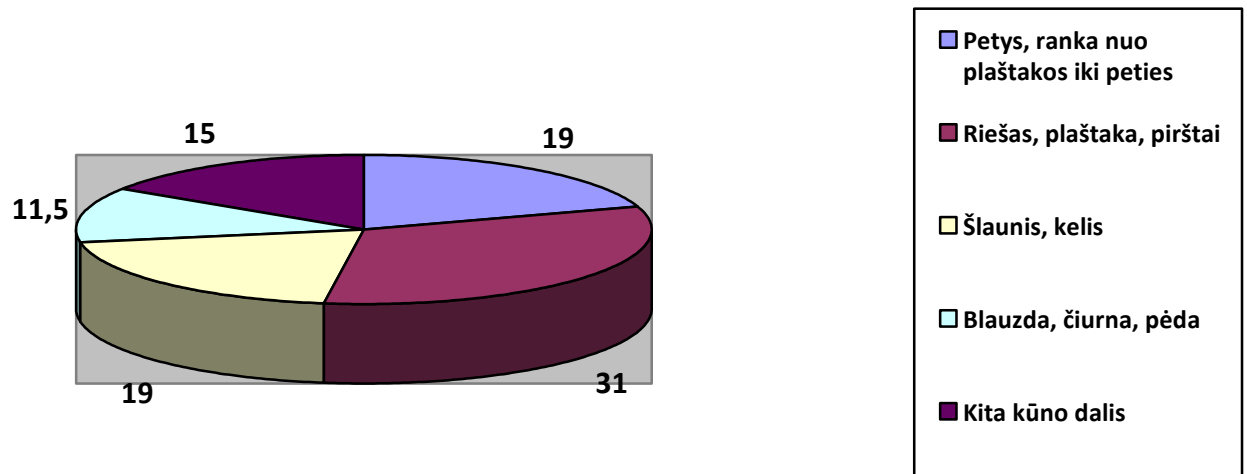
2 pav. Kada moksleiviai patyrė traumą (abs. sk.)

Dažniausiai traumas patiriamos bėgant koridoriuje/drabužinėje (23 proc.), sporto salėje (23proc.) ir mokyklos stadione (19 proc.) (3 pav.).

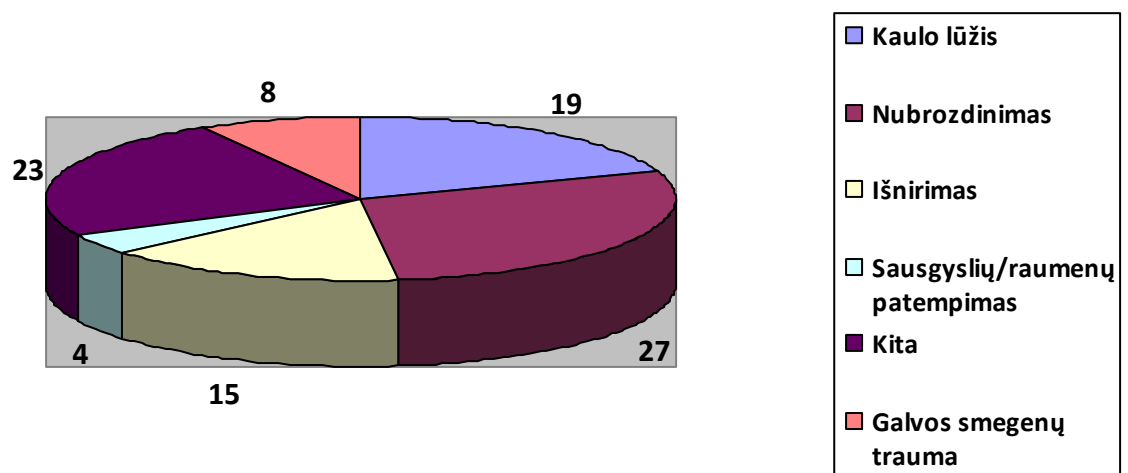
3 pav. Kur moksleiviai patyrė traumą (proc.)

Atlikus surinktų duomenų analizę pagal traumos lokalizaciją (kūno vieta, kuri buvo sužalota), paaiškėjo, kad 2015 m. mokiniai daugiausiai (31 proc.) patyrė riešo, plaštakos ir pirštų traumas (žr. 4 pav.). Daugiausiai šiuos sužalojimus patyrė 11-15 metų amžiaus moksleiviai. Šlaunies, kelio ir peties bei rankos nuo plaštakos iki peties – po 19 proc. moksleivių (4 pav.)

4 pav. Traumų pasiskirstymas pagal sužalotas kūno dalis (proc.)

Analizuojant traumų rūšis, nustatyta, kad 27 proc. moksleivių buvo nustatyta nubrozdinimas, 19 proc. – kaulo lūžis, 15 proc. – išnirimas (5 pav.)

5 pav. Traumos rūšis (proc.)

IŠVADOS

1. Daugiausiai traumų registruota 11-15 metų amžiaus grupės moksleiviams.
2. Daugiausiai traumų registruota pamokų metu – 12 atvejų, pertraukų metu – 11 atvejų.
3. Dažniausiai traumas patiriamos sporto salėje ir koridoriuje/drabužinėje.

REKOMENDACIJOS

1. Vykdyti sužalojimų, įvykstančių ugdymo proceso metu registravimą, analizuoti jų priežastis ir aptarti su bendruomenės nariais.
2. Vertinti mokyklos teritorijos, patalpų, įrenginių atitiktį sveikatos saugos reikalavimams, apie nustatytas neatitiktis pranešti mokyklos administracijai, siūlyti priemones mokyklos aplinkos saugos gerinimui.
3. Užtikrinti, kad visi pedagogai išklaustyti pirmosios pagalbos mokymo kursus ne rečiau kaip kas 5 metus.
4. Mokyklos dirbtuvėse, sveikatos kabinete turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkiniai, kurių sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto reikalavimus.
5. Organizuoti mokiniams pirmosios pagalbos mokymus.
6. Skatinti klasių auklėtojus ir įvairių dalykų mokytojus į savo mokomojo dalyko, renginių turinį integruoti sveikos gyvensenos, sužalojimų profilaktikos bei įvairias saugaus elgesio programas.
7. Organizuoti pokalbius, viktorinas, vaidinimus, socialinės reklamos kūrimą, konkursus ir pan. sužalojimų profilaktikos tema. Sužalojimų profilaktikai yra naudingos vaizdinės priemonės – ryškūs plakatai, aiškinantys traumų priežastis ir mechanizmą, filmai, rodantys neatsargaus elgesio ir drausmės stokos pasekmes.
8. Rengti ir dalyvauti sužalojimų, smurto mažinimo mokykloje programose.

Parengė: Laima Strašinskienė
visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė